

НАРОДНА СКУПШТИНА

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ О РАДУ СРПСКЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ЗА ВРЕМЕ СКУПШТИНСКОГ РАДА

ПРЕТПЛАТУ ПРИМА СРПСКО-КРАЉЕВСКА

ДРЖАВНА ШТАМПАРИЈА И СВЕ ПОШТЕ У СРБИЈИ

ЦЕНА ЈЕ ЛИСТУ ЗА ЦЕО ОВАЈ САЗИВ:

ЗА СРБИЈУ 5 ДИНАРА

ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ ТОЛИКО ИСТО С ДОДАТКОМ ПОШТАРИНЕ

УРЕЂУЈЕ СЕКРЕТАР СКУПШТИНСКИ
РАМКО ПЕТРОВИЋ

БРОЈ 44

ПОНЕДЕЉАК 26 ЈУЛА 1893

ГОДИНА III

35 САСТАНАК

11 јула 1893 у Београду

ПРЕДСЕДАВАО ПОТПРЕДСЕДНИК,

Паја Вуковић

СЕКРЕТАР,

Милош Марковић

(НАСТАВАК)

(О трошарина, Рамко Петровић).

Пристајем уз жељу г. Андре Ђорђевића: нека се сви обогате, јер кад сви буду богати, онда ће и земља бити богата. Али по мојој памети није дивљаштво забрањивати недозвољено богаћење; ја налазим да се нико не сме богати на рачун државе; ко хоће онако да се богати како препоручује г. Андре, нека иде у дивљачку Африку. Тамо се онако богати. Богаћење се у нас регулише законима, конкуренција се уређује законима, и ко год хоће да се богати, ето му поља конкуренције, па нека се богати.

Пристајем уз назоре г. Андре: да је прва поквареност, кад се у земљи непоштују закони, пристајем да је друга поквареност кад се законом наводе грађани на изигравање закона — али нека допусти г. Андре, да је највећа поквареност, кад се иде против државе за личну своју корист, када се подкрада своја рођена отаџбина. С тога ћу ја са мирном савешћу да гласам за овај члан с уверењем, да вршим своју дужност.

Известилац Никодије Милетић — Дебата о овом члану 15-ом била је и сувише дугачка, и пало је доста разлога, који говоре у прилог овога члана. Ја сматрам за дужност да напоменем гледиште, које је одбор имао кад је претресао овај члан. Да не би било пребацивања, да одбор није довољно пажње покленио овом члану, кад га је претресао, ја ћу у кратко да пређем разлоге, које смо ми у одбору имали, кад смо овај члан претресали. Дакле, одбор је имао у виду прво финансиско гледиште, да ли је овај члан са финансиског гледишта оправдан. Познато нам је наше финансиско стање, и кад се овим чланом 15 обезбеђује извесан вишак у приходима, онда је са финансиског гледишта овај члан 15 оправдан. Према томе са свим отпада разлог г. Андре Ђорђевића и г. Гарашанина, који тврде, да овај члан 15 неће бити целисходан, јер неће бити отуда прихода, а и баш да буде каквог прихода, шта је то 100.000 динара. Дакле ови кажу, да је тај приход од 100.000 динара према нашим финансијама мали. Ја тврдим да и сума од 50.000 динара не треба да се изгуби из вида

па и мањи. Дакле са финансиског разлога оправдан је овај члан 15.

Што се тиче повратне силе закона, одбор се руководио мишљу да неће бити повратне силе закона. О томе нема ни помисла и не може да се тврди то, јер ово није закон нов, и он терети оно, што затече за потрошњу, оно што је увезено. Само онда овај закон имао би повратне силе, кад би се тражило да се наплати трошарина и на оно што је потрошено. Дакле, нисмо могли ни да замислимо да ће овај закон имати повратне силе и зато смо мислили да треба да остане овај члан 15.

Што се тиче правилне примене овога закона, кад смо претресали ово питање, ми смо имали у виду ово: ко је овде оштећен и на кога се баца ова трошарина. Ни на ког другог него на потрошаче, нити смо могли да имамо у виду ни велико-продавце ни мало-продавце, јер закон такве људе не познаје, он зна државу, која тражи да се извесни предмети оптерете у корист њене касе, и зна да ће ту трошарину платити потрошачи, који троше. Дакле, на што онда помислити то и мешати велико-продавце и мало-продавце, па њих не удара се ни пара више, они се не штете, него се то удара на потрошаче. Али неки су казали, да се они штете и тиме, што морају сад да полагају држави новац. И то не стоји. Члан 6 овога закона о томе је јасан; он каже да трошарина има почек за 6 месеци, а артикли, који се троше долазе у промет за три месеца. Дакле велико-продавци не само да не губе ништа, него, шта више, они добијају олакшицом члана 6, тиме, што они робу у обрт дају за 3 месеца, новац долази и са тим истим државним новцем имају још три месеца луфта за подмиривање својих потреба. Дакле, и та је ствар са свим праведна, да апсолутно немају никаквог терета, и ако би се одбацио овај члан 15, онда би се учинила милостива извесним велико-купцима на штету свију оних других, јер би се тиме искључила конкуренција за оне људе, који са малим капиталом раде. С тога је одбор нашао да је овај члан 15 праведан.

Још имам да напоменем односно оног додатка г. Михајла Поповића и односно предлога г. Љубе Јоксимовића. Кад се у одбору говорило о овим предлозима, није било никаквог предлога написмено, него је учињена напомена у Скупштини, да се учини измена у том смислу, и послед тога у одбору је донета редакција. Сад о тој редакцији било би излишно да говорим, јер прво ће бити на гласању предлог. Ја молим Скупштину да овај члан 15 у интересу државе прими.

Потпреседник — Оглашујем да је претрес свршен. Као што знате, код члана 15 постоје два предлога: прво је предлог г. Ђоке Брачница, који предлаже да се члан 15 укине, а други је предлог г. Љубе Јоксимовића. Дакле прво ћу ставити на гласање предлог г. Брачница, који предлаже: „да се члан 15 закона о државној трошарини као непотребан укине“.

Ко је за то, да се овај члан 15 укине, тај нека седи, а ко је противан нека устане? (*Већина устaje*). — Велика већина је устала и према томе објављујем да је предлог г. Ђоке Брачичића отпао.

Други предлог г. Љубе Јоксимовића гласи овако:

„Члан 15. Чим овај закон ступи у живот, министар финансија наредиће попис затечене кафе и шећера у земљи, и трoшарину на њих по овом закону наплатити по одбитку већ плаћене трoшарине по досадашњем закону.

„Одредбе члана 6 овог закона вреде и овде.

„Ко не пријави одмах надлежној полициској власти затечену количину кафе и шећера, или је неистинито, т. ј. у мањој количини пријави, узмеће му се поред наплате трoшарине на ухваћену количину још пет пута толика сума у име казни.

„За ове случајеве не вреди одредба члана 6 овог закона“.

То је предлог г. Љубе Јоксимовића, како би имао гласити члан 15. Ја ћу сад њега ставити на гласање: ко је за то, да овај члан 15 гласи овако, као што га предлаже г. Љуба Јоксимовић, тај нека седи, а ко је противан, тај нека устане? (*Већина седи*). — Оглашујем да је усвојен члан 15 по предлогу г. Љубе Јоксимовића.

Известилац Н. Милетић прочита чл. 16 (стари чл. 14).

Потпредседник — Стављам на гласање: ко је за то да се прими прочитани члан 16 нека седи, а ко је противан нека устане? (*Сви седе*). — Оглашујем да је усвојен чл. 16.

Известилац прочита члан 17.

Потпредседник — Прима ли Скупштина прочитани чл. 17? (*Прима*).

Изволте прочитати тачку 3 члана 4, која је враћена у одбор.

Известилац Н. Милетић — По предлогу Мпјајла Веселиновића код члана 4 тач. 3 усвојена је она примедба од стране Скупштине и враћена је одбору, да се допуни односно наплате трoшарине на кафу пржену и туцану. По жељи Скупштине одбор је то узео у оцену и, разуме се, да није могао ту никакве измене да чини, нити да предвиди ту кафу пржену, а то због тога, што кафа пржена и туцана није предвиђена уговором са Аустро-Угарском и она не подлежи уговорној тарифи, него се царини по општој царинској тарифи, а по тој тарифи оптерећује се са 200 динара од 100 кил. и то је довољна гаранција, да се не може увозити са стране. А да би се могла на исти артикл применити одредба тач. 3 члана 4, одбор је у тој тач. 3 изоставио оне речи: „сирова у зрну или у љусци“, и тако ће ова тач. 3 да гласи овако: „кафа од 100 кг. 100 динара.“

Потпредседник — Прима ли Скупштина тачку 3 члана 4 као што је прочитана? (*Прима*).

С тим је свршен и други претрес овога законског предлога о трoшарини. Он ће се вратити у одбор, да се прегледа стилизација и онда ћемо о њему гласати. —

На реду је други претрес буџета дирекције државних железница.

Известилац Ђ. Милијашевић прочита из буџета дирекције државних железница позицију: „особље у дирекцији а) чиновници“ тач. 1—11, (стр. 2 прилога V).

Потпредседник — Стављам на гласање издатак под а на чиновнике у дирекцији. Ко је за то да се одобре прочитане суме, нека седи, а ко је противан нека устане? (*Сви седе*). Оглашујем да је одобрена.

Известилац Ђ. Милијашевић прочита позицију: „б) званичници“ (тач. 22 — 26).

Потпредседник — Одобрава ли Скупштина прочитани издатак на званичнике? (*Одобрава*). — Оглашујем да је одобрен.

Известилац прочита позицију: „в) служитељи дирекције“ (тач. 27 — 31),

Потпредседник — Одобрава ли Скупштина прочитани издатак на служитеље? (*Одобрава*). — Оглашујем да је одобрен.

Известилац прочита позицију: „г) преписивачи и пртачи.“ (тач. 32).

Потпредседник — Одобрава ли Скупштина прочитани издатак на преписиваче и пртаче? (*Одобрава*). Оглашујем да је одобрен.

Известилац прочита позицију: „а) чиновници.“ (тач. 33 — 34).

Потпредседник — Одобрава ли Скупштина прочитани издатак на чиновнике на прузи? (*Одобрава*). Оглашујем да је одобрен.

Известилац прочита позицију: „б) званичници“ (тач. 44 — 55).

Потпредседник — Одобрава ли Скупштина прочитани издатак на званичнике на прузи? (*Одобрава*). Оглашујем да је одобрен.

Известилац прочита позицију: „в) Служитељи на прузи“ (тач. 56 — 62).

Потпредседник — Одобрава ли Скупштина прочитани издатак на служитеље на прузи? (*Одобрава*). Оглашујем да је одобрен.

Известилац прочита позицију: „г) Приправници“ (тач. 63 — 64).

Потпредседник — Одобрава ли Скупштина прочитани издатак на приправнике? (*Одобрава*). Оглашујем да је одобрен.

Известилац прочита позицију: „Општи трoшкови дирекције и друге.“ (65 — 75).

Потпредседник — Одобрава ли Скупштина прочитани издатак на опште трoшкове дирекције и друге? (*Одобрава*). Оглашујем да је одобрен.

Известилац прочита позицију: „Трошкови на прузи.“ (тач. 79 — 80).

Потпредседник — Одобрава ли Скупштина прочитани издатак на трoшкове на прузи? (*Одобрава*). Оглашујем да је одобрен.

Известилац прочита позицију „Разно“ (тач. 81).

Потпредседник — Одобрава ли Скупштина прочитану позицију? (*Одобрава*). Оглашујем да је одобрена.

Известилац прочита позиције: „Рекапитулација и ванредни издатци дирекције“ (тач. 82).

Потпредседник — Одобрава ли Скупштина прочитани издатак под тач. 82? (*Одобрава*). Оглашујем да је одобрен.

Известилац прочита позицију: „Анунтет за зајам за инвестиције.“ (тач. 83).

Вукашин Петровић — Ово је трећи пут, дакле има 3 године, како се ова позиција уноси у буџет и никако не може да се дође до резултата, т. ј. не може да се нађе зајам, који се предвиђа и овим и лањским и претлањским буџетом. Са свим је природно, што се не може овим путем да дође до зајма. Жељезница је државна установа и било би природније, згодније и умесније, кад би се ова сума увела у државне зајмове, кад би се овластила влада да нађе зајам за жељезничку дирекцију, а не да сама жељезничка дирекција тражи зајам. Ако би се пошло овим путем да дирекција сама тражи зајам, онда би се могла овласти и управа монопола дувана, да и она тражи за себе зајам и онда би настао један неред у рачуноводству државном. С друге стране не могу ни да се остваре овако мали, сигни зајмови, које не закључује државна власт, него које закључује једна потчињена установа, на име државе и за рачун државе. Да су код нас жељезнице својина приватног друштва и да само стоје под надзором државне власти, онда би се још то могло одобрити да сама дирекција тражи зајам, али овако на неки начин ствар изгледа смешна, овлашћавати дирекцију државних железница да она тражи зајам за државу, то би значило да дирекција има већи кредит но држава. Ако би баш дирекција зајам и нашла, а не верујем да ће га наћи, али на случај и ако га нађе, тај зајам морао би бити закључен по неповољним условима и не

може га никад закључити под условима, под којима га може закључити држава, а тај зајам морао би бити још у толико не повољнији што наша железница има интабулацију на првом, другом, трећем степену, према томе врло ће се тешко наћи зајам мимо владе. Ја не разумем за што влада и по трећи пут ставља овај зајам у буџет, за што га не унесе у суму зајма, о коме је већ уговорен закључак, а доказ је о томе, што је већ и закон о зајму пред Народно Представништво изнесен. Дакле, ја мислим да би у интересу остварења зајма, било много згодније, да се овај дуг пренесе на владу, нека влада нађе новаца и стави на расположење дирекцији а никако да одобрава дирекцији, да она за себе гради зајмове.

Министар грађевина Светозар Станковић — Г. Вукашин Петровић учинио је једну примедбу односно ануитета на зајам за ануитет, који је стављен у суми од 360.000 динара и каже како се тај зајам или ануитет повлачи већ 3 године у буџету, а како би требало да овај зајам не закључује дирекцију него министар финансија.

На овај приговор посланика г. Петровића, имам да одговорим, да нити ће дирекција, нити министар грађевина закључивати овај зајам, већ министар финансија, који је и једино надлежан за расправу овог питања.

Кад сам дошао за министра грађевина, ја сам ово питање са г. министром финансије распрасио тако, да он нађе и закључи зајам на нове инвестиције, и стави ми га на расположење.

Тако ће се и учинити, јер и сам сматрам, да дирекција нити је надлежна ни позвана да тражи и закључује зајмове; ну да би се отплата зајма осигурала, стављена је ова цела у буџет, и донде ће се уносити, док се зајам не оствари, а кад се оствари, онда ће се одвојити и толико уносити у буџет колика је потреба за интерес и отплате.

Из напред наведеног види се, да ни сам нећу дозволити, да дирекција тражи зајам мимо министра финансија. — (Чује се: врло добро) — и да предложена сума 360.000 динара служи за отплату интереса и зајма за нове инвестиције одобрене 1891 и 1892 год.

Потпредседник — Објављујем да је претрес свршен. Стављам на гласање издатке на ануитете: ко је зато да се ти издаци прима, нека изволи седети, а ко је противан нека устане? (*Сви седе*). — Објављујем да су издаци за ануитет одобрени.

Известилац — прочита одељак: Овлашћења за дирекцију (стр. 8)

Потпредседник — Усваја ли Скупштина прочитано овлашћење? (*Усваја*).

Са овим ја свршен други претрес буџета дирекције државних железница. Врати ће се сад одбору, да га одбор прегледа и мало доцније гласаемо о њему. Сад ћемо гласати поименце о закону о државној трошарини, а пре гласања молим да г. известилац прочита целокупан закон.

Известилац Н. Милетић — прочита целокупан закон о трошарини. (Прилог VII „Народној Скупштини“).

Председник — Сад ћемо приступити поименичном гласању. Ко је за то да се целокупан закон о трошарини прими казаће за, а ко је против, казаће против.

Секретар прозива:

Алекса Трајковић за, Андра Ђорђевић *против*, Андра Степановић за, Андрија Парађанин за, Анта Рајичић за, Арса Прокотијевић за, Благоје Божић за, Богосав Поповић за, Василије Живановић за, Велимир Карић за, Владимир Поповић за, Војин Ђирковић за, Владислав Павловић за, Вукашин Петровић *против*, Вуча Николић за, Гаврило Милорадовић за, Данило Јовановић за, Димитрије Димовић из разлога, што се чланом 15 чини једна неправда, и што се тиме ништи једно раније стечено право законом, гласам *против*. Добросав Ружић за, Дра-

гомир Рајовић *против*, Драгутин Дединац за, Ђока Анђелковић за, Ђока Брачинац *против*, Ђока Владић *против*, Ђока Стојковић за, Ђура Милијашевић за, Ђура Хрватовић *против*, Живан Сретенковић за, Живко Малопарац за, Јован Сопроновић за, Јован Станковић за, Јован Шелмић за, Јованча Стојановић за, Коста Таушановић *против*, Лазар Протић за, Лука Лазарерић за, Љуба Јоксимовић за, Љуба Николић за, Љубисав Благојевић за, Марко Петровић за, Марко Швабић за, Мата Максимовић за, Мика Даниловић за, Мика Хаџи Тонић *против*, Максим Сретенковић за, Милан Ђурић ја имам право као посланик да мотивишем гласање. Због чл. 15, што сматрам да се њиме скучава слобода трговине, гласам *против*; Милан Милићевић *против*, Милија Миловановић за, Милоје Барјактаровић за, Милосав Витић за, Милош Ђорђевић за, Милош Марковић за, Милун Миљковић сматрајући да је чл. 15 неправедан, и што ће се према њему чинити неправедна преметачина по дућанима — гласам *против*, Милутин Гарашанин *против*, Митар Мићовић за, Мића Бранковић за, Михајло Веселиновић за, Михајло Марковић за, Михајло Поповић за, Михајло Радовић за, Михајло Ристић за, Никодије Милетић за, Никола Поповић за, Новак Милошевић за, Павле Крстић за, Павле Поповић за, Павле Смиљанић за. Павле Станковић за, Петар Вукићевић *против*, Петар Ђаковић за, Пера Павловић из истих мотива, које је поменуо прота Ђурић, и ја гласам *против*, Радисав Митровић за, Радован Поповић за, Ранко Петровић за, Ранко Тајсић *против*, Раша Нинић за, Сава Милићевић за, Светозар Славковић за, Станојло Вујчевић за, Станко Петровић за, Станча Виденовић за, Стеван Ристић за, Стојан Новаковић *против*, Стеван Д. Поповић *против*, Тодор Дидић за, Тодор Костић за, Тодор Радовановић за, Тома Бојичић за, Урош Плазина *против*, Филип Милојевић за, Паја Вуковић — не гласам.

Потпредседник — Изволте чути резултат гласања. Гласало је свега 92 посланика, од којих је гласало 72 за, а 19 против. Један се уздржао од гласања. Према томе објављујем, да је на поименичном гласању закон о трошарини усвојен. —

Пошто смо свршили буџет државних железница, а у њему није учињена никаква измена — је ли вољна Скупштина да и њега изгласамо? (*Јесте*).

Ко је за то да се буџет државних железница (Прилог VIII „Народној Скупштини“) као што је прочитан на другом читању, прими, гласаће за, а ко је против, казаће против.

Секретар прозива:

Алекса Трајковић за, Андра Ђорђевић за, Андра Степановић за, Андрија Парађанин за, Анта Рајичић за, Арсеније Прокотијевић за, Благоје Божић за, Богосав Поповић за, Василије Живановић за, Велимир Карић за, Владимир Поповић за, Војин Ђирковић за, Вукашин Петровић за, Вуча Николић за, Гаврило Милорадовић за, Данило Јовановић за, Димитрије Ђ. Димовић за, Добросав Ружић за, Драгомир Рајовић за, Драгутин Дединац за, Ђока Брачинац за, Ђока Владић за, Ђока Стојковић за, Ђока Анђелковић за, Ђура Милијашевић за, Ђура Хрватовић за, Живан Сретенковић за, Живко Малопарац за, Јован Сопроновић за, Јован Станковић за, Јован Шелмић за, Јованча Стојановић за, Коста Таушановић за, Лазар Прокић за, Лука Лазарерић за, Љуба Јоксимовић за, Марко Петровић за, Марко Швабић за, Мата Максимовић за, Мика Даниловић за, Мика Х. Тонић за, Максим Сретенковић за, Милан Ђурић за, Милан Милићевић за, Милија Миловановић за, Милоје Барјактаровић за, Милосав Витић за, Милош Ђорђевић за, Милун Миљковић за, Милутин Гарашанин за, Митар Мићовић за, Мића Бранковић за, Михајло Веселиновић за, Михајло Марковић за, Михајло Поповић за, Михајло Радовић за, Михајло Ристић за, Никодије Милетић за, Љубисав Благојевић за, Никола Поповић за, Новак Милошевић за, Павле Крстић за, Павле Поповић за, Павле Смиљанић за, Павле Станковић за, Петар Вукићевић за, Петар Ђаковић за, Петар Павловић за, Радисав Митровић за, Радован Поповић за, Ранко Петровић за, Раша Милошевић за, Раша Нинић за, Сава Милићевић за, Светозар Славковић

за, Станојло Вукчевић за, Станко Петровић за, Станча Виденовић за, Стеван Ристић за, Стојан Новаковић за, Стеван Д. Поповић за, Тодор Дидић за, Тодор Костић за, Тодор Радовановић за, Тома Бојичић за, Урош Плазина за, Филли Милојевић за, Павле Ј. Вуковић за.

Потпредседник — Изволте чути резултат гласања. Гласало је свега 90 посланика и сви су гласали за. Према томе објављујем да је целокупан буџет државних жељезница усвојен.

Пошто се види, да многи посланици излазе из дворане скупштинске, дајем четврт часа одмора, а за то време молим да се одсеци. састану и изберу по четири члана за ове одборе: прво за одбор за измену у закону о судијама и истражним судијама, друго за одбор за предлог закона министра војног, односно капа и шињела, треће за одбор за проучавање трговинске погодбе између Белгије и Србије и четврто за одбор за предлог закона о грађењу сењске жељезнице.

После одмора

Потпредседник — Продужује се рад. —

Изволте чути лица, која су ушла у који одбор.

Секретар Љуба Јоксимовић чита :

I.

У одбор за предлог мин. војног о оделу I позива народне војске изабрани су: прота Милан Ђурић, Станко Петровић, Милутин Гараманин, Тома Бојичић, Мика Даниловић, Митар Мићовић и Станча Виденовић.

II.

За предлог министра правде о изменама закона о судијама и истражним судијама изабрани су: Андра Ђорђевић, Милош Богдановић, Велимир Карић, Драгутин Дединац, Марко Ђуричић, Павле Поповић и Пера Вукићевић.

III.

За предлог министра грађевина о измени закона за сењску пругу изабрани су: Лука Лазаревић, Никодије Милетић, Тодор Дидић, Ранко Петровић, Ђока Брачинац, Јоца Станковић и Драгомир Рајовић.

IV.

За предлог министра народне привреде о трговинској погодби са Белгијом изабрани су: Лука Лазаревић, Димитрије Димовић, Богосав Поповић, Милун Миљковић, Стева Д. Поповић, Ђока Анђелковић и Коста Таушановић.

Потпредседник — На реду је сад буџет монопола дувана и соли. Молим вас, изволте чути.

Известилац Дим. Димовић чита: „Приходи“ (стр. 2 прилог V.).

Потпредседник — Стављам на гласање: ко је за то: да се „приход“ прими, нека седи, а ко је против нека устане? (Сви седе). Оглашујем, да је Скупштина ово примила.

Известилац чита под I расходе (стр. 3) *Управе монопола дувана.*

Потпредседник — Одобрава ли Скупштина ове расходе? (Одобрава).

Известилац чита одсек II (стр. 3).

Потпредседник — Одобрава ли Скупштина прочитани одсек? (Одобрава).

Известилац прочита одсек административно кријумчарски под А (стр. 3). Одсек.

Потпредседник — Одобрава ли Скупштина тражени кредит? (Одобрава).

Известилац прочита одсек за производњу под Б (стр. 3).

Потпредседник — Одобрава ли Скупштина тражени кредит? (Одобрава).

Известилац прочита одељак за књиговодство под В (стр. 3).

Потпредседник — Одобрава ли Скупштина тражени кредит? (Одобрава).

Известилац прочита одељак Управа главног стоваришта под Г (стр. 3).

Потпредседник — Одобрава ли Скупштина тражени кредит? (Одобрава).

Известилац прочита одељак Управа фабрике дувана под Д (стр. 3).

Потпредседник — Одобрава ли Скупштина овај кредит? (Одобрава).

Известилац прочита одељак За продају дувана под Ђ (стр. 5).

Потпредседник — Ко је за то, да се одобри тражени кредит нека седи, а ко је против нека устане, (Сви седе). Објављујем, да је Скупштина одобрила тражени кредит.

Известилац прочита одељак Плата служитеља под Ж (стр. 5).

Потпредседник — Ко је за то, да се одобри тражени кредит нека седи, а ко је против нека устане, (Сви седе). Објављујем, да је Скупштина одобрила овај кредит.

Известилац прочита II. Спољно адм. особље (стр. 5).

Потпредседник — Ко је за то, да се одобри решени кредит нека седи, а ко је против, нека устане, (Сви седе). Оглашујем, да је Скупштина усвојила тражени кредит.

Известилац чита: *Оштити трошкови*, (стр. 6).

Станко Петровић — Молим вас, господо, овде при крају последње тачке где се говори о амортизацији зграда, требало би, да се дода још једна сума за подизање магацина, где би се примао дуван.

Још предпротшле године био је спреман план, и управа монопола дувана сложила се са г. министром финансија да се подигне магацин у округу крушевачком. Но како је 9 августа дошла влада, која је мислила да укине монопол дувана, те се тако и тај план изгубио из вида и до сад магацин није још подигнут. Ја ћу да наведем неколико узрока, из којих ће се видети, да је доста потребно, да у крушевачком округу има такав магацин. Већ има томе три године, од како се намерава, да се подигне магацин, али су тешкоће велике биле, па се није могло то учинити. Но то је врло потребно, јер и сама управа монопола дувана а и министар финансија виде, да се при процени дувана чини заиста неправда, а има прилика где и држава губи, јер нема магацина удобног, где би се дуван сместио, па кад га процењују, нађу да је рђав само за то, што је смештен у тамне, мрачне и негодне магацине. Дуван је врло фива ствар, њему треба нега; он мора да мења три пут лице, а дуван се још и према времену промењује. И ако тако остане, да не буде подесног магацина, где би се дуван сместио, где би било подесно место за негу његову, онда ће произвођач много да изгуби у вредности самог дувана. Ја сам се о томе разговарао са управником монопола дувана и г. министром финансија и напоменуо сам им све тешкоће и незгоде па за то и предлажем, да се ова сума на амортизацију зграда метне на: подизање магацина у округу крушевачком, и то до 20.000 дин. Ја ћу само да наведем, то, да је управа монопола дувана имала на 3000 дин. самих трошкова, без овога магацина, и кад би се он подигао, онда би управа монопола дувана имала сваке године уштеде од 3000 динара. Молим 10 посланика, да ме потпомогну у мом предлогу (потпомажу га).

Потпредседник — Овај је предлог г. Станков потпомогнут, па може после доћи.

Станко Петровић — Молим вас нека дође где ви хоћете, па било и на послетку, свеједно је, само нека уђе.

Потпредседник — Стављам на гласање: ко је за то, да се ово, што је прочитано прими, нека седи, а ко је против нека устане. (Сви седе). Оглашујем, да је Скупштина усвојила прочитани одељак.

Ђока Брачинац — Да ли треба да се подигне магацин у округу крушевачком или не треба, о томе нећу да говорим сада, нити ћу у то да се упуштам. Ну, мислим, да овај буџет монопола дувана и соли за 1893 год. — а по што је већ од 1893 год. половина буџета потрошено, — то би ми сад морали да извотирамо једну суму да се подигне магацин, па како је

већ доцкан, нема се ни времена, да се рад одпочне, те да се почне задати, то нека се изнесе у Скупштину 1 новембра, па ће се онда у току 94 године моћи да подигне магацин.

Станко Петровић — Г. Ђока Брачинац нема разлога, да се подизање овог магацина одложи за идућу годину, јер он нема ни тешкоћа ни невоља око тога, а само ми имамо потребе у оним местима, где производимо дуван. То зна добро Управа монопола дувана и министар финансија, колико ми имамо тешкоћа; ми знамо само, колико је тужби и депутација ради тога долазило у Београд.

Ове године ми смо долазили да се жалимо за то, што у априлу и мају није приман дуван, али предпротшле године било је много жалби и Управи монопола дувана и министру финансија, а то с тога, што зимн, кад је време мрачно, влажно и рђаво, примао се дуван у железничке магацине, где није било ни прозора, и тако се дуван кваро. И кад је дошло да се процењује, онда се оценило онако, како по нас није било добро, а то је све услед рђавог магацина. Управа монопола дувана има скицу од тог плана, па би она могла за 10 дана да спреми план, а то неће коштати бог зна колико, а може се изградити за неколико месеци, и може бити до октобра готово. Ако се то не учини, биће штете и за државу и за произвођаче.

Говору Ђоке Брачинаца нема овде места, већ и он хоће овде само да се чује!

Прота Милан Ђурић — Ја овај предлог Станков потпомажем, јер сматрам да је користан, пошто знам, да се дуван у старом алексиначком округу или садашњем крушевачком сваке године прима око пола милиона килограма. Кад се узме, и кад се зна, да тамо нема довољан број удешених магацина за дуван, а свима је познато, како је дуван нежна биљка, то је онда, господо, у интересу произвођача, да ми овај предлог примимо, а ја мислим, да је ово с ем тога корисно и по здравље пушача, па с тога држим, да о овоме не треба ни дебатovati већ треба усвојити предлог г. Станка.

Ђока Брачинац — Кад сам устао да говорим против предлога Станка Петровића, нису ме руководили лични интереси, као што он вели, да ја нисам заинтересован за производњу дувана. Руководило ме је то, што он сам вели, да до 15 августа може бити план готов, а за месец дана да се изврши лиценцијација — то је 15 септембар. Г Станковић ће се сетити, какав је био дуван, који је смештен у влажне магацине. У интересу монопола дувана ја сам за то, да се овај предлог Станка Петровића сад не прими већ нека уђе у буџет 1894 године, те да се зидање почне првога марта, када се све зграде почињу да граде и ја дакле одбијам од себе тај прекор, да мене не интересује производња дувана.

Коста Таушановић — Устајем да говорим о овоме питању и ако нисам мислио; али с тога, што г. Брачинац није схватио, какав би био тај магацин, који би се подигао тамо. То нису магацини, који ће се равнати овим магацинима овде. То је магацин од бондрука, у коме ће се за 10—15 дана примати дуван, докле су магацини у Београду задани са нарочитим таваном; међу тим, ово ће бити једноставна зграда са што више светлости, те да се може сваки дуван оценити какав је, јер дуван по својим особинама, мења дневно 2—3 пута боју, а од тога зависи, да ли ће се ценити у јутру, у подне или у вече, и да ли ће се ценити у светлости или мрачној згради; јер боја може често пута да превари људско око, ако је дуван у мрачној згради.

Захтев г. Станка Петровића неће бити скуп, међу тим биће користан и ја с тога држим, да га треба одобрити.

Потпредседник — Оглашујем, да је претрес свршен. Гласаће се о предлогу Станка Петровића, који гласи: да се у округу крушевачком одреди 20.000 дин. на зидање магацина за дуван. То да дође после општих трошкова као тачка 19. Ко је за то, да се предлог Станка Петровића прими нека седи, ко је против, нека устане. (*Сви седе*).—Оглашујем, да је предлог Станка Петровића примљен.

Известилац прочита: „Општа наређења.“

Потпредседник — Прима ли Скупштина општа наређења? (*Прима*).

Овим је свршен други претрес буџета монопола дуванског. Сад ћемо приступити гласању. Ко је за то, да се прими буџет монопола дуванског, гласаће за; ко је против, гласаће против. (Прилог VII „Народној Скупштини“).

Секретар прозива:

Алекса Трајковић за, Андра Ђорђевић за, Андра Степановић за, Андрија Парађанин за, Анта Рајичић за, Благоје Божић за, Богосав Поповић за, Василије Живановић за, Велимир Карић за, Владимир Поповић за, Владислав Павловић за, Војин Ђирковић за, Вукашин Петровић за, Вуча Николић за, Гаврило Милорадовић за, Данило Јовановић за, Димитрије Димовић за, Драгомир Рајовић за, Драгутин Дединач за, Ђока Анђелковић за, Ђока Владић за, Ђура Хрватовић за, Живан Сретеновић за, Живко Малопарац за, Јован Сопронић за, Јован Станковић за, Јован Шелмић за, Јованча Стојановић за, Лазар Прокић за, Лука Лазаревић за, Љуба Јоксимовић за, Љуба Николић за, Љубисав Благојевић за, Марко Ђуричић за, Марко Петровић за, Мата Максимовић за, Мика Даниловић за, Мика Х. Тонић за, Максим Сретеновић за, Милан Ђурић за, Милан Милићевић за, Милија Миловановић за, Милоје Барјактаровић за, Милосав Витић за, Милош Ђорђевић за, Милош Марковић за, Милутин Гарашанин за, Митар Мишовић за, Мића Бранковић за, Мипа Вујић за, Михаило Марковић за, Михаило Поповић за, Михаило Радовић за, Михаило Ристић за, Никодије Милетић за, Никола Поповић за, Новак Милошевић за, Павле Кретић за, Павле Поповић за, Павле Станковић за, Петар Ђаковић за, Петар Павловић за, Радисав Митровић за, Радован Поповић за, Ранко Петровић за, Раша Милошевић за, Раша Нињић за, Сава Милићевић за, Станојло Вукчевић за, Станко Петровић за, Ставча Виденовић за, Стеван Ристић за, Стојан Новаковић за, Стеван Д. Поповић за, Тодор Дидић за, Тодор Костић за, Тодор Радовановић за, Тома Бојичић за, Урош Плазина за, Филип Милојевић за, Павле Вуковић за.

Потпредседник — Гласало је свега 82 посланика и сви су гласали за и по томе примљен је буџет монопола дувана. (Прилог V „Нар. Скупшт.“).

На реду је буџет монопола соли.

Известилац прочита: „Приходи.“

Потпредседник — Прима ли Скупштина буџет расхода? (*Прима*).

Известилац прочита: „Расходи. I Особље.“

Потпредседник — Прима ли Скупштина овај одељак? (*Прима*).

Известилац прочита: II „Куповина соли“.

Потпредседник — Одобрава ли Скупштина кредит на куповину соли? (*Одобрава*).

Известилац прочита: III. „Општи трошкови“.

Потпредседник — Одобрава ли Скупштина кредит на опште трошкове? (*Одобрава*).

Овим је свршен претрес буџета монопола соли. Ко је за то, да се прими буџет монопола соли, гласаће за; ко је против, гласаће против. (Прилог VIII „Народној Скупштини“).

Секретар прозива:

Алекса Трајковић за, Андра Ђорђевић за, Андра Степановић за, Андрија Парађанин за, Анта Рајичић за, Антоније Поповић за, Василије Живановић за, Велимир Карић за, Владимир Поповић за, Владислав Павловић за, Војин Ђирковић за, Вукашин Петровић за, Вуча Николић за, Гаврило Милорадовић за, Данило Јовановић за, Димитрије Димовић за, Драгомир Рајовић за, Драгутин Дединач за, Ђока Анђелковић за, Ђока Брачинац за, Ђока Владић за, Ђура Хрватовић за, Живан Сретеновић за, Живан Малопарац за, Јован Сопронић за, Јован Станковић за, Јован Шелмић за, Јованча Стојановић за, Лазар Прокић за, Лука Лазаревић за, Љуба Јоксимовић за, Љуба Николић за, Љубисав Благојевић за, Марко Петровић за, Мата Максимовић за, Мика Даниловић за, Мика Х. Тонић за, Максим Сретеновић за, Милан Ђурић за, Ми-

дан Милићевић за, Милица Миловановић за, Милоје Барјактаровић за, Милосав Витић за, Милош Марковић за, Милутин Гарашанин за, Митар Мићовић за, Мића Бранковић за, Михаило Поповић за, Михаило Радовић за, Михаило Ристић за, Никодије Милетић за, Никола Поповић за, Новак Милошевић за, Павле Крстић за, Павле Поповић за, Павле Станковић за, Петар Вукчевић за, Петар Ђаковић за, Петар Павловић за, Радисав Митровић за, Ранко Петровић за, Раша Милошевић за, Раша Нинић за, Сава Милићевић за, Светозар Славковић за, Станојло Вукчевић за, Станко Петровић за, Станча Виденовић за, Стеван Ристић за, Стојан Новаковић за, Стојан Станковић за, Стеван Д. Поповић за, Тодор Дидић за, Тодор Костић за, Тодор Радовановић за, Тома Бојичић за, Урош Плазина за, Филип Милојевић за, Павле Ј. Вуковић за.

Потпредседник — Изволте чути резултат гласања. Гласало је свега 83 посланика и сви су гласали за. Према томе објављујем, да је усвојен и буџет монопола соли. —

На реду је други претрес закона о привременој погодби, између Краљевине Србије и Републике Француске. Молим господина известиоца да дође.

Известилац др. Станојло Вукчевић чита чл. 1. (стр. 162).

Потпредседник — Прима ли Скупштина прочитани први члан? (Прима).

Известилац чита чл. 2.

Потпредседник — Прима ли Скупштина прочитан члан други? (Прима).

Са овим је свршено друго читање овог законског предлога. — Сад ћемо приступити поименичном гласању Ко је за то, да се овај закон прими гласаће за, ко је против гласаће против.

Секретар прозива:

Алекса Трајковић за; Андра Ђорђевић за; Андра Степановић за; Андра Парађанин за; Анта Рајичић за; Благоје Божић за; Богосав Поповић за; Василије Живановић за; Владимир Поповић за; Владислав Павловић за; Војин Ђирковић за; Вукашин Петровић за; Вуча Николић за; Гаврило Милорадовић за; Данило Јовановић за; Димитрије Димовић за; Драгомир Рајовић за; Драгутин Дединац за; Ђока Брачинац за; Ђока Владих за; Ђура Милијашевић за; Ђура Хрватовић за; Живко Малопарац за; Јован Сопроновић за; Јован Станковић за; Јован Шелмић за; Јованча Стојановић за; Лазар Прокић за; Лука Лазаревић за; Љуба Јоксимовић за; Љуба Николић за; Љубисав Благојевић за; Марко Петровић за; Марко Швабић за; Мата Максимовић за; Мика Даниловић за; Мика Хаџи-Тонић за; Максим Сретеновић за; Милан Ђурић за; Милан Милићевић за; Милица Миловановић за; Милоје Барјактаровић за; Милосав Витић за; Милош Ђорђевић за; Милош Марковић за; Милутин Гарашанин за; Митар Мићовић за; Мића Бранковић за; Михаило Радовић за; Михаило Ристић за; Никодије Милетић за; Никола Поповић за; Новак Милошевић за; Павле Крстић за; Павле Поповић за; Павле Станковић за; Петар Павловић за; Радисав Митровић за; Радован Поповић за; Ранко Петровић за; Раша Милошевић за; Сава Милићевић за; Светозар Славковић за; Станојло Вукчевић за; Станко Петровић за; Станча Виденовић за; Стеван Ристић за; Стојан Новаковић за; Стеван Поповић за; Тодор Дидић за; Тодор Костић за; Тодор Радовановић за; Тома Бојичић за; Урош Плазина за; Филип Милојевић за; Павле Ј. Вуковић за.

Потпредседник — Изволте чути резултат гласања. Гласало је свега 74 посланика и сви су гласали за. Према томе објављујем, да је привремена трговинска погодба између Србије и Француске усвојена. —

На реду је привремени споразум између Краљевине Србије и Вел. Британије.

Изволте чути г. известиоца.

Известилац др. Станојло Вукчевић чита чл. 1. (стр. 163).

Потпредседник — Прима ли Скупштина прочитан члан први? (Прима).

Известилац чита чл. 2.

Потпредседник — Прима ли Скупштина прочитан члан други? (Прима).

Са овим је свршено и друго читање овога споразума. Сад ћемо гласати поименце. Ко је за то, да се прими овај привремени споразум гласаће за, а ко је против гласаће против.

Секретар прозива:

Алекса Трајковић за; Андра Ђорђевић за; Андра Степановић за; Андра Парађанин за; Анта Рајичић за; Арсеније Прокопијевић за; Благоје Божић за; Богосав Поповић за; Василије Живановић за; Велимир Карић за; Владимир Поповић за; Владислав Павловић за; Војин Ђирковић за; Вукашин Петровић за; Вуча Николић за; Гаврило Милорадовић за; Данило Јовановић за; Димитрије Димовић за; Драгомир Рајовић за; Драгутин Дединац за; Ђока Брачинац за; Ђока Владих за; Ђока Стојковић за; Ђура Милијашевић за; Ђура Хрватовић за; Живан Сретеновић за; Живко Малопарац за; Јован Сопроновић за; Јован Станковић за; Јован Шелмић за; Јованча Стојановић за; Др. Лаза Докић за; Лаза Прокић за; Лука Лазаревић за; Љуба Јоксимовић за; Љуба Николић за; Љубисав Благојевић за; Марко Петровић за; Марко Швабић за; Мата Максимовић за; Мика Даниловић за; Мика Х. Тонић за; Максим Сретеновић за; Милан Ђурић за; Милан Милићевић за; Милица Миловановић за; Милоје Барјактаровић за; Милосав Витић за; Милош Ђорђевић за; Милутин Гарашанин за; Митар Мићовић за; Мића Бранковић за; Михаило Марковић за; Михаило Радовић за; Михаило Ристић за; Никодије Милетић за; Никола Поповић за; Новак Милошевић за; Павле Крстић за; Павле Поповић за; Павле Станковић за; Петар Ђаковић за; Петар Павловић за; Радисав Митровић за; Никодије Милетић за; Радован Поповић за; Ранко Петровић за; Раша Милошевић за; Сава Милићевић за; Светозар Славковић за; Симо Костић за; Станојло Вукчевић за; Станко Петровић за; Станча Виденовић за; Стеван Ристић за; Стојан Новаковић за; Стојан Станковић за; Стеван Д. Поповић за; Тодор Дидић за; Тодор Костић за; Тодор Радовановић за; Тома Бојичић за; Урош Плазина за; Филип Милојевић за; Павле Вуковић за.

Потпредседник — Изволте чути резултат гласања. Гласало је свега 81 посланик и сви су гласали за. Према томе објављујем, да је Скупштина усвојила привремени споразум између Србије и Вел. Британије. —

На реду је одговор г. министра грађевина на питање Никодија С. Милетића, народног посланика о заузетом земљишту за сељску пругу (стр. 319).

Министар грађевина, Светозар Станковић — Господо! Народни посланик, г. Никодије Милетић, уједино је на мене питање о заузетом земљишту за сељску пругу и порушеним зградама у селу Сењу. Он ми је поставио ова два питања:

1, Зашто до сада није ово питање правилно по закону извршено, те да људи не трпе штету, и шта је томе узрок?

2, Да ли је што г. министар по овоме предузимао, па ако није, мисли ли предузети кораке, да се односи ови између државе и сопственика уреде и регулишу по закону и кад?

На ово питање г. посланика Милетића, част ми је да одговорим следеће:

Земљиште за сељску пругу заузето је на основу закона о заузимању непокретних добара за потребу грађења железнице од 16 јануара 1880 год.

При заузимању земљишта за сељску пругу није поступљено ни противу Устава ни противу закона; јер, чл. 16 Устава прописује, да се не може ограничити право својине, осим где закон то допушта, и уз накнаду по закону.

Тако прописује последњи став чл. 16 Устава, па тако је и поступиено, и, према § 38 закона о заузимању непокрет-

них добара за потребу грађења железнице, заузето је снимљено и премерено, на чим се одобри кредит за исплату, приступити се и исплати.

Овим § 38 дозвољено је, да се приватно имање за железницу може заузети одмах, а експроприација накнадно да се изврши.

Ну, и поред оваког прописа § 38, по коме се могло да заузме земљиште и без доцније накнаде, ипак је житељима сењским, којима су у самој селу куће или друге зграде заузете и порушене, плаћено 1854 дин. од процењене вредности у 2575 дин.; — дакле, више од $\frac{2}{3}$. Остатак ће се како сењским тако и осталим житељима, којима је земљиште заузето, исплатити одмах, чим се одобре тражени кредити, на име чега сам око 27.000—30.000 дин. тражио.

Ово питање није до сада расправљено за то, што је сењска пруга тек прошле године довршена, па се није ни знало, колико ће се земљишта свега заузети, а и за то, што би се за сваки откуп и нарочите комисије морале да одређују, — што би скупо било.

II, Да ли је што по овој предузимато; па, ако није, мислим ли предузимати потребне кораке, да се односи ови између државе и сопственика уреде и по закону регулишу и кад?

Из онога, што сам сад изложио, види се, да је по овој рађено и да ћу и сам одмах расправити ове неуређене односе, чим потребне кредите како за откуп земљишта тако и за само довршење пруге добијем, а на име и једнога и другог тражио сам од Народне Скупштине суму од 950 000 дин., — од које ће се око 27.000 дин. употребити на исплату земљишта не само сењским житељима, већ и ћупријским, стубичким и манастиру Раваници.

То је, што сам имао да одговорим на питање посланика г. Милетића.

Никодије Милетић — Кад сам покрепуо питање на г. министра грађевина, руководило ме је с једне стране то, што није исплата извршена на заузето земљиште, а с друге стране то, што земљиште још није било оцењено од стране комисије. Г. министар што наводи, да је у неколико вршена исплата и ја то признајем, али у неколико је исплаћено, а ја мислим да треба у опште свима да се исплати. Али кад г. министар обећава, да ће предузети све, да би се то што пре исплатило, онда ја могу очекивати добре резултате тога рада и могу да изјавим, да сам задовољан са одговором г. министра.

Потпредседник — О овом питању нема шта да се реши, већ се прима к знању. —

Изволте чути извештај одбора о изменама и допунама у закону о уређењу Главне Контроле.

Секретар чита:

ИЗВЕШТАЈ

Народној Скупштини

Предлог закона о изменама и допунама у закону о уређењу Главне Контроле од 1 маја 1892 год. одбор је расмотрио и у интересу редовног отправљања послова, који спадају у делокруг опште седнице као што су: преглед свију финансијских уговора о зајмовима и т. д. — мишљења је да предложену допуну чл. 94 ог треба примити.

Тако исто предложену измену чл. 140 одбор је мишљења, да је треба примити, једно за то, што су полицијске власти као административне, прегрпане административних пословима и често оним, који не спадају у делокруг полицијске службе, те нису у положају — могућности — да и рачунске ствари расправљају, а друго и поглавито с тога, што постоји већ установа средње контроле.

С тога је част одбору предложити Народној Скупштини, да мишљење одбора изволи усвојити.

Извештач,

П. Вукићевић.

Председник,

Б. Милијашевић.

Чланови:

Мих. Ј. Косовљанин, Андра Ђорђевић, Д. М. Дединац,
Б. С. Стојковић, П. Поповић.

Потпредседник — Овај извештај наштампан је и раздат г. г. посланицима. Можемо га ставити за идућу седницу на дневни ред.

Изволте чути један указ Његовог Величанства Краља.

Секретар чита:

МИ АЛЕКСАНДАР I

по милости божјој и вољи народној
Краљ Србије

На предлог нашег министра финансија, а по саслушању министарског Савета решили смо и решавамо:

„Овлашћује се Наш министар финансија да Народној Скупштини, сазваној у ванредни сазив на дан 1 јуна ове године, поднесе на решење предлог о изменама закона о буџету Краљевине Србије за 1893 годину, од 22 јуна ове године.“

Наш министар финансија нека изврши ово решење.

11 јула 1893 године

у Београду.

АЛЕКСАНДАР с. р.

Министар финансија,

Др. М. В. Вујић с. р.

(Овај се прилог налази као IX прилог „Нар. Скуп.“).

Потпредседник — Овај предлог упућује се финансијском одбору. —

Са овим је исцрпљен дневни ред. Пошто нема више ништа израђено, што би могло да дође на дневни ред, одбори су слабо радили, а као што знате истражни одбор за оптужбу има да поднесе извештај 21 ов. месеца, с тога ја мислим да би требало данашњу седницу закључити а идућу заказати 21 ов. месеца. Усваја ли Скупштина то? (Усваја). Онда ће идућа седница бити 21 ов. месеца. На дневном реду биће извештај истражног одбора и извештај одбора о изменама и допунама закона о уређењу Главне Контроле.

Данашњу седницу закључујем.

(Састанак је трајао до 12 часова у подне).

36 САСТАНАК

21 јула 1893 у Београду

ПРЕДСЕДАВАО ПОТПРЕДСЕДНИК,

Дим. Катич

СЕКРЕТАР,

Милош Марковић

Почетак у 9 часова пре подне.

Присутна су била г. г. министри: унутрашњих дела, грађевина и народне привреде.

Потпредседник — Отварам 36 редовни састанак. Изволте чути протокол 35 састанка.

Секретар Милош Марковић прочита протокол.

Потпредседник — Прима ли Скупштина прочитани протокол? (Прима). —

Изволте чути молбе и жалбе упућене Скупштини.

Секретар Љуба Јоксимовић чита;

Петар Милосављевић, учитељ из Мрчајевца (у ср. љубињском); Митар Илиј, резервни капетан из Београда; Јов. Младеновић, порезник из Крушевца и Љуб. Јовичић, пешадијски капетан из Валева — моле да им се уваже извесне године службе;

Суд општине Грабовничке (у ср. косаничком); Милан Ристић и др. сељани из Дејановца (у ср. заглавском); суд општине студенске (у ср. лужничком); и суд општине скакавачке (у ср. црногорском) — моле за извесне олакшице односно плаћања порезе;

Марко Миленковић, из Бована (у ср. алексиначком); суд општине лалинске (у ср. сврљичком) и Младен Ивковић из Љубема (у ср. моравском) — моле за помоћ државну;

Стални одбор округа топличког, моли да се не прими предлог о подизању гимназије у Прокупљу, већ да се ту установи занатлиско-земљоделска школа, за шта ће и округ материјалне помоћи дати, али за гимназију никако;

Суд општине велико-ивањичке (у ср. космајском) моли да се у сеоским дућанима не ограничава продаја;

Суд општине лалинске (у ср. сврљичком) моли да се село Грбавче не одваја од среза и округа у коме је;

Пуномоћници штитарске општине (у ср. мачванском) моле, да се истој општини исплати реквизиција;

Стеван Јовановић из Гугља (у ср. пожешком) моли, да се просете пут од Пожеге у кабларску и овчарску бању;

Кадрија Мухарем и Мула Арифовић из Лесковца моле, да се поново оцене њихова имања, сељанима уступљена;

Суд општине парувачке (у ср. расинском) моли, да срез насне извесни пут;

Суд општине пожеженске (у ср. рамском) моли, да може продати извесне општинске плацеве;

Сељани из Церовика (у ср. нишавском) моле, да се међу њих подели извесна утрина;

Тодор Неговановић из Плажана (у ср. ресавском) моли, да му се исплати задржана инвалидска потпора;

Обрад Савић из Лештана (у ср. врачарском) моли, да му се да 3 хектара општинске земље;

Васа Стаменић, шмит из Лешнице (у ср. јадранском), моли за награду, што је проказао прогураче лажних банака;

Суд општине поточањске (у ср. ужичком) моли, да се учине извесне измене односно свештеничке уредбе и односно закона о паљевинама; и

Аксентије Лисинац из Вранеша (у ср. жичком); Паун Петровић, из Пожеге; Тодор Калафатовић из Конарева (у ср. жичком); Јефта Лукић из Планине (у ср. рађевском); Таназије Ристић из Београда; Томанија Ј. Милосављевића из Алексинца; Драга Л. Васиљевића из Прогореоца (у ср. колубарском); Михајло Поповић из Ђуниса (у ср. расинском); Драгутин Николић из Ратаја (у ср. жуписком); и сељани из Врдила (у ср. жичком) — жале се на поједине земљске власти.

Потпредседник — Све молбе и жалбе упућују се одбору за молбе и жалбе. —

Изволте чути неколико указа Његовог Величанства Краља.

Секретар Лука Лазревић чита:

М И

АЛЕКСАНДАР I

по милости божјој и вољи народној

Краљ Србије

На предлог нашег министра финансија, а по саслушању нашег министарског Савета, решили смо и решавамо:

Овлашћује се наш министар финансија да може Народној Скупштини сазваној у ванредни сазив за 1893 год. поднети предлог у следећем:

„Одобрава се министру финансија, да може Клефишу и Шеусу, прерађивачима свињетине, за петнаест хиљада (15.000)

динара продати оно државно добро, које они сада држе под закуп по уговору, који је са њима закључен и потврђен код начелника ср. јасеничког у окр. подунавском 3 фебруара 1890 Бр. 1715, а то је земљиште са зградама бивше поште у Вел. Плани“.

12 Јула 1893 год.

Београд.

АЛЕКСАНДАР с. р.

Министар финансија,

Др. М. В. Вујић с. р.

Исти гласи:

ПРЕДЛОГ министра финансија Народној Скупштини

У 1890-ој години дала је држава под закуп старе поштанске зграде са земљиштем у В. Плани Клефишу и Шеусу, прерађивачима свињетине.

Од то доба они су своју радњу толико усавршили, да су на закупљеном земљишту морали подићи више зграда, него што их је било у почетку закупа; а извозећи у стране земље прерађену свињетину, па и живину и јаја од живине у сразмерно великој количини, Клефиш и Шеус показали су, да њихово подuzeће почива на солидној основи и да је корисно по нашу домаћу производњу, те да заслужују да их држава у подuzeћу потпомогне.

Основавши сталне продавнице својих производа у страним земљама, а према показаној тражњи на страним пијацама, изазвата је и потреба да их у још већој количини извозе, па им је зато потребно да и саму радњу увећају подизањем нових зграда за што већу израду речених производа. Услед тога они су ми се обратили са молбом, да им држава путем продаје уступи у својину оно државно добро, које сада у показаноме циљу под закуп држе, те да би имали разлога што већи капитал да утроше у своје подuzeће.

Споразумно са господином министром народне привреде, ја сам нашао, да држава има пуно разлога да учини по молби Клефиша и Шеуса, јер потпомагањем појединаца указује се помоћ и општој домаћој производњи, а то чини, да она добија све више полета и да се сигурније развија, па пошто сам се уверио, да је и понуђена куповна цена задовољавајућа, част ми је на основу чл. 178 Устава предложити Народној Скупштини, што је сазвана у ванредни сазив за 1893-ћу год. да ипволи решити:

„Одобрава се министру финансија, да може Клефишу и Шеусу, прерађивачима свињетине за петнаест хиљада (15.000) динара продати оно државно добро, које они сада држе под закуп по уговору, који је са њима закључен и потврђен код начелника среза јасеничког у округу подунавском 3 фебруара 1890 Бр. 1715, а то је земљиште са зградама бивше поште у Вел. Плани“.

Министар Финансија,

Др. М. В. Вујић с. р.

(Наставиће се)